

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ * (۲۰ مرداد ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) تصویب یلفقره مرخصی
- (۳) شور ثانی و تصویب فراد داد معین خطوط سرحدی بین ایران و ترکیه
- (۴) شور ثانی و تصویب قرارداد راجع به انحصار اداره انکراف هندو اروپا
- (۵) بقیه شور دره لایحه اصلاح قانون انحصار تریاک
- (۶) تقیه بکفقره لایحه از طرف معاون وزارت مالیه
- (۷) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه اول خرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

با اختصاص مقرری این مدت بمصرف تعمیر مقبره خیام با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارم.

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (جمعی از نمایندگان - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

رئیس - آقایان موافقین فرمودند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

[۳ - تصویب یلفقره مرخصی]

[۳ - تصویب قرارداد تعیین خطوط سرحدی بین ایران و ترکیه]

رئیس - يك فقره خبر از کمیسیون عراضی و مرخصی رسیده است قرائت میشود.

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع به تعیین خط سرحدی بین ایران و ترکیه شور ثانی قرائت میشود:

خبر مرخصی آقای مهدوی

نماینده محترم آقای آقا رضا مهدوی تقاضای ده روز مرخصی از تاریخ ۱۴ فروردین ۱۳۱۱ نموده اند کمیسیون

* عین مذاکرات مشروح هشتاد و هفتمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین با اجازه - آقایان: آشتیانی - مجبط - طالش خن - ملک آرائی

غائبین بی اجازه - آقایان: تیمورتاش - حاج حسین آقا مهدوی - معتمد سبک - دکتر سبک - عبدالجبار خن دیبا -

آقا زاده سبزواری - شریعت زاده - اقبال - حسین قلی خان نواب - قوام

دیر آمده بی اجازه - آقای حاج میرزا حبیب الله ابن

کمیسیون امور خارجه قرار داد راجع به تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه را برای شور ثانی با حضور آقای وزیر امور خارجه مطرح نموده و چون هیچگونه اعتراضی بمجلس واصل و بکمیسیون ارجاع نشده بود عین ماده واحده پیشنهادی شور اول را تأیید و برای تصویب به مجلس ملی پیشنهاد مینماید.

رئیس - شور ثانی قرار داد مطرح است. در ماده اول اعتراضی نرسیده است. در ماده دوم هم اعتراضی نرسیده است. در ماده سوم اعتراضی نرسیده است. بمراسله ضمیمه هم اعتراضی نشده. مذاکرات در کلیات ثانی است. در کلیات ثانی هم مخالفی نیست. ماده واحده را قبلاً قرائت میکنیم بعد رأی میگیریم.

(ماده واحده باین ترتیب خوانده شد)
ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار راجع بتعیین خط سرحدی و ترکیه مشتمل بر سه ماده بضمیمه یک مراسله باستفاده ایران پستهای مستحفظ سرحدی طرفین از آبهای چشمه های دریاچه برلان و چشمه های سلب و قزلو و یو خاری بارم قایما و سرائع واقع در جنوب و مغرب خط سرحدی را را که توأمآ در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوّم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضا شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد.

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
[۴ - تصویب قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپ]

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه شور ثانی راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپ در ایران را برای شور ثانی با حضور آقای وزیر امور خارجه مورد بحث قرار داده و چون هیچگونه اعتراضی بمجلس واصل و بکمیسیون ارجاع نشده

افسر - پیشنهادات در ماده سوم است.
رئیس - این ماده اول است. تبصره است.
مخبر - عرض کنم در قسمت خود ماده فقط عبارتی که اصلاح شد آن روز تبدیل سه ماهه به چهار ماه بود آقای وزیر مالیه هم قبول کردند که در قسمت خود ماده که سه ماه نوشته شده بود چهار ماه نوشته شود. در قسمت تبصره هم همانطور که عرض کردم باغات شخصی و مسکونی. در ماده و تبصره آقایان هم بهمین ترتیب که عرض کردم موافقت کرده اند.

افسر - باغات خیر عرض کردم باغهای مسکونی.
رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - عرض کنم در ماده اشکال ما راجع به دادن اظهار نامه بود این اصلاحی که شده مؤثر نیست (افسر - ما اینها را حرف نداریم نظرتان را بفرمائید در تبصره همین نظر را داشتیم که قبول کرده اند) ما که پیشنهاد کردیم برای این بود که دادن ورقه اظهار نامه از طرف زارعین که آن طور اظهار نامه بدهند و آن نشریات را عمل کنند این از عهده آنها خارج است و بنده موافق نیستم و خیال میکنم همان طوری که پیشنهاد شده است قرائت شود و رأی بگیرید. قرار شد جلسه بشود در جلسه خصوصی و در این قسمت توافق نظر حاصل شود و صحبت کنیم.

مخبر - در قسمت ماده اول توجه بفرمایند این قسمت تقاضا نامه در ماده سوم پیشنهاد شده و نوشته شده در ماده اول فقط همین دو اشکال بود و آنروز مطرح شد که این دو قسمت اصلاح شده و توافق حاصل شد در آن قسمتی که آقای ملک مدنی میفرمایند کان میکنم موقعش در ماده سوم است آن ماده که میرسد مذاکره بفرمایند حل نمیشود.

رئیس - ماده اول را با اصلاحی که شده قرائت میکنیم و رأی میگیریم.

کلای - اجازه بفرمائید. پیشنهادی که در ماده اول

ما کرده بودیم راجع بخود ماده تکلیفی معلوم نکرده اند. پیشنهاد باعضای بیست نفر بود.

رئیس - در باب پیشنهادات تمام صحبت ها شده است یکی یکی میخوانیم رأی میگیریم. اگر توافق نکردید میرویم بطرف قواعد.

افسر - اجازه بدهید عرض کنم
رئیس - پیشنهادات مختلفی در این خصوص شده بود که غالب آنها مربوط به تبصره و خانه و باغات مسکونی و يك نظر باقی بود در سه ماه و چهار ماه نظر آقای ملک مدنی هم مربوط است بماده سوم با وجود این اگر اشکالی نیست ماده را بهمین ترتیب که توافق پیدا شده است اصلاح کنیم و رأی بگیریم و الا پیشنهادات را يك يك بخوانیم
کلای - اجازه میفرمائید؟

رئیس - خیر. پیشنهادات را يك يك بخوانید.
ماده اول را بطریق ذیل پیشنهاد میکنیم
ماده اول - بکاید ایلات و ولایات که تا کنون زراعت تریك داشته اند در هر سال سه ماه قبل از شروع بزوع تریك در صورت تقاضای مالکین یا زارعین محل وزارت مالیه مکلف است اجازه بزوع بدهد.

تبصره - زراعت تریك در خانه ها و باغهای مسکونی ممنوع است. بمضای جمعی از آقایان
رئیس - در این قسمت توضیح داده شده است. آقایانیکه باین پیشنهاد یعنی باقبول توجه بودند موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)
رئیس - قبیل توجه شد. لهذا ماده با پیشنهادها ارجاع میشود بکمیسیون حالا ماده دوم قرائت میشود.
ماده ۲ - هرکاه قبل از برداشت محصول کشف شود کسی بدون تحصیل اجازه از مأمورینتی که از طرف وزارت مالیه (مؤسسه انحصار دولتی تریك) معین شده باشند مبادرت بزوع تریك نموده آن زراعت معدوم و اگر زراعت مزبور در موقع برداشت محصول کشف شود

ترباک حاصله بلاعوض ضبط خواهد شد و چنانچه بعد از برداشت محصول قضیه کشف و ثابت شود که از بین برده با مرتکب همان معامله خواهد شد که با مرتکبین قاچاق ترباک میشود و در هر صورت باین نوع اشخاص دیگر اجازه زرع ترباک داده نمیشود.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنده نظرم این است در صورتی که ماده اول یا پیشنه دت راجعه بکمسیون برگشت این ماده ۲ طوری تنظیم شد که مربوط بماده اول است در این صورت به عقیده بنده مانع از این ماده هم بعد از تصویب ماده اول برودند برای اینکه ماده دوم مبتنی بر جرمی است که مالیه میدهد در صورتیکه مجلس باین قسمت رأی نداد و مراجعه شد به کمیسیون ما نمی توانیم رأی قطعی در این ماده بدهیم عقیده بنده این است که این ماده هم باید بماده دوم در کمیسیون تسویه شود.

مخبر - تحصیل اجازه گمان میکنم در هر حال همان طور که مذکور شد چنانچه آن هم در موقعی که می خواهند قانون را جر کنند قبول چه دلالت است (بروجردی - اجرا شده است و نمی شود) یعنی باید قبلاً بوزارت مالیه پیشنهاد کنند و وزارت مالیه اجازه بدهد. در هر حال منظور بن است و در هر نقطه نظر و شکالی که باشد در هر حال گمان میکنم تحصیل اجازه لازمه است اگر استیضاح اجازه لازمه نمیشد ممکن است این قسمت بپسندید به کمیسیون ولی اگر اجازه لازمه شد بن ماده شکالی ندارد که تصویب شود و بماده اول هم عزاحتی ندارد.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم نظری که بنده داشتم در این ماده دوم هم هست زیرا میشود: « بدون تحصیل اجازه » مقصود بنده این است که زرعین در کشت ترباک محتاج اجازه نباشند در ماده اول هم در جلسه قبل عرض کرده حالا هم بطور اختصار عرض میکنم آقای بیات هم درست توجه بعرض بنده نفرمایند. خودشن هم از زرع ترباک

اطلاع دارند و به عقیده بنده مقتضی نیست که اطلاعات خودشن را نفرمایند و اصلاحی که لازم است باید هر کس پیشنه خودش را بکنند زارعین ترباک در هر دهی کمتر از صد نفر و صد و پنجاه نفر نیستند که زرع ترباک دارند این هارا ما مکلف کنیم که هر سال با شوند و ببینند مرکز اداره مالیه و تحصیل اجازه کنند که برود زرع ترباک کند اگر کسی آمد و موفق نشد تحصیل اجازه کند مرکز مالیه و مالیه نیز صرف رفت زرع ترباک کرد و ما برایش مواد جرم قائل شدیم مفادش این است که زرع ترباک نشود و اگر مقصود دولت حقاً این است که زرع ترباک نشود ممکن است یک ماده از مجلس شورای ملی بگذرانند که اصلاً زرع ترباک موقوف شود و الا وقتی که دولت هر ساله در اول برداشت محصول ترباک حرازی میکند و مأمورین خودش بقره و دهات میروند و ترباک می کنند تحت نظر مفتش ضبط میشود دیگر احتیاجی ندارد که موقع زرع ما زارع با مالک را مجبور کنیم که برود جواز بگیرد این است که بنده هم اصولاً با ماده دو و سه و هر کدام از موادی که اشبه این باشد مخالفم و عقیده ام این است که این لایحه برگردد به کمیسیون قوانین مالیه و چند نفر از اشخاص بصیر و مطلع در آنجا بیایند (نمایندگان - صحیح است) و بنشینند و بک طوری توافق کنند که در عمل اسباب زحمت نشود (صحیح است)

رئیس آقای طهرانی موافقید.

طهرانی - بنده با ماده دولت مخالفم و با آقای ملک موافقم.

رئیس - آقای افسر مخالفید!

افسر - عرایض بنده گفته شد.

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - بنده هم مخالفم.

رئیس - موافقی اجازه نخواسته است مخالف میتواند حرف بزند نوبه جنابعالی است.

مؤید احمدی - عرض کنم همانطور که آقای ملک مدنی

فرمودند این ماده اشکالات زیادی برای مردم دارد. یا این است که همینطور که گفتند دولت میخواهد زراعت ترباک را موقوف کند یک لایحه پیشنه بدهد عمده هم رای میدهم ولی در صورتیکه اجازه میدهند زراعت بشود و مبلغ گزافی در بودجه اش می گذارد برای ترباک آنوقت برای مردم این زحمت را فراهم کردن بنده نمیدانم چه معنی دارد. در دهات معمولاً یک ترباک زراعت میشود آنها مطابق قواعدی که مالیه دارد در هر سال (در این وقت سال) یک عده را میفرستند که سمشن (حرازی یا حرازی است) که این ها میروند اراضی را زرع میکنند و صدقات میگیرند و قبض میگیرند از صاحبان ترباک و میروند آنوقت وقت ضبط ترباک هم باز مفتش میفرستند ترباک را ضبط میکنند حالا این ترتیبی که شما نوشته اید اجازه قبض باید بگیرد از دبیرست فرسخی بیاید اداره انحصار را اجازه بگیرد این عمل نیست اصلاً زیرا با هر کس موافق نباشند میگویند این زمین اجساد نداشته است آقای آقایی که زراع ترباک دارند میدانند که زراع ترباک غیر از زراعت کنندم و جو و سایر محصولات است کالی خرج این زمین میشود زمین شکسته است آب داده است کرد داده است هزار جور مخارج دیگر کرده است حالا اعدادش کنید و یک مجازات بین سخنی معین کنید برای اینکه مأمور میگوید بقوا اجازه نداده ام این چیز غریبی است! یک ضرری بمرده و دولت مبخورد. این است که بنده عقیده ام این است همینطوری که آقای ملک و آقای دکتر طاهری فرمودند لایحه برگرد به کمیسیون قوانین مالیه و در آنجا یک تجدید نظری در این لایحه بشود (صحیح است).

فهیمی - بنده اجازه خواسته ام

رئیس - بفرمائید.

فهیمی - از پیشنه برد کردن این لایحه از طرف دولت

یک منظر اساسی بوده است که اگر آن نظر را در این جا

معلوم کنید آنوقت معین خواهد شد که این لایحه باید

تصویب شود یا نه؟ و تا آن قسمت اصلی و اولیه که برای آن مقصود این لایحه در نظر گرفته شده روشن نشود تکلیف سایر مواد معلوم نخواهد شد. بجهت آنکه ترباک تا بحال هم میکاشتنند جوار هم میکاشتنند (هر کسی هر قدر میکاشت زیاد تا کم) آنوقت آنرا میخرید بجمع آوری میکرد مطابق قانون انحصار یک عمل میشد ولی منظور دولت از این لایحه این است که زرع ترباک را محدود کنند (دستی - چرا) این یک نظر جدیدی است عجباً این نظر را گرفته اند که حد اکثر زراعت ترباک که میشود محدود باشد و آنچه در این سنوات اخیر میکاشتنند زیاد تر از آن نگیرند (دستی - چرا باید بنهمیه آخر) اگر این منظور است البته سخت گیری وزارت مالیه در موقع جواز خواستن زارعین و تمام این ها لازم است زیرا وقتی یک قانونی گذشت و گفتند که زمین حد نباید زراعت ترباک تجاوز کند (دستی - باید دلیل این منظور را هم دولت بگوید) البته تکلیف دولت و مرده هر دو باید معلوم باشد البته آنهایی که زیاد تر از این مقدار زراعت میکنند برخلاف قانون عمل کرده اند از طرف دیگر مقدار که معین شد ممکن است شخصی که در یک سال زراعت کرده اند در سال دیگر نخواهند بگیرند و شخصی دیگر که در سال پیش نکاشته اند نخواهند بگیرند این ها هر کدام تکلیف علیحده دارند ماده اول منظور من این بود که کلیه ایالات و ولایاتی که زراعت داشته اند و حد اکثر آنچه که در این سنوات اخیر میکاشته اند بیش از آن زراعت نکنند (دستی - چرا) این نظر دولت است این مطلب را بایستی در شور کلیات در موقعیکه مذاکره بود آقایان در اطراف آن حرف میزدند. حالا در دو ماه یا سه ماه و چهار ماه که از اعلان بگذرد در این باب صحبت میکند اگر تکلیف این کار معین نشود ماده دوم و سوم و چهارم الی آخر هیچکدام موضوع نخواهد داشت پس اگر لازم بدانید اول منظور ماده اول را معلوم کنید که آیا بایستی محدود باشد یا محدود نباشد اگر محدود بودش لازم نیست

اصلاً این قانون موضوع ندارد و همان قانون سابق کافی است و اگر بنا شد محدود بشود البته این مواد هم لازم است و حالا هم بنده نمیدانم که آقای معاون وزارت مالیه نظرشان چه چیز است تا این قید که در ماده اول کرده اند موافقت یا خیر؟ اگر آن قید را دولت نگاه ندارد البته مواد دیگر هم باید تصویب شود اگر خیر آن قید را منظور ندارد که صلاح این لایحه برای چیست.

رئیس - آقای ظهیرانی

ظهیرانی - عرض کنم راجع به محدود بودن تریاک که آقای دشتی عنوان کردند و آقای مانت مدعی هم بودند که در ماده اول نوشته شده است بنده اطلاع ندارم بعد از این تصور میکنم که همه آقایان حاضر بودند که آقای وزیر مالیه در این خصوص اظهار نظر بکنند و بیرون که من مخالفت با تکلیف دولت در این باره را از طرف من تلقیم و اصولاً قید تریاک در ماده اول تریاک بود و بنده تصور میکنم خود من لایحه هم که پیشنهاد کرده ام محدود میکند زراعت تریاک یعنی در این لایحه قید نمیکند آنچه که تریاک کاری بود بعد از این موجب استماع در این مجلس است حالا دیگر در جهت اینکه زراعت تریاک در کشور سابقه دارد نخواهد محدود کنند آن چه چیز بخورد بنده عرض بکنم بگذارند این تریاک که در این ماده نوشته شده است در ماده اول قلمرو سابقه دارد بنده تصور میکنم که در این لایحه قید تریاک در ماده اول تریاک بود و بنده تصور میکنم خود من لایحه هم که پیشنهاد کرده ام محدود میکند زراعت تریاک یعنی در این لایحه قید نمیکند آنچه که تریاک کاری بود بعد از این موجب استماع در این مجلس است حالا دیگر در جهت اینکه زراعت تریاک در کشور سابقه دارد نخواهد محدود کنند آن چه چیز بخورد بنده عرض بکنم بگذارند این تریاک که در این ماده نوشته شده است در ماده اول قلمرو سابقه دارد بنده تصور میکنم که در این لایحه قید تریاک در ماده اول تریاک بود و بنده تصور میکنم خود من لایحه هم که پیشنهاد کرده ام محدود میکند زراعت تریاک یعنی در این لایحه قید نمیکند آنچه که تریاک کاری بود بعد از این موجب استماع در این مجلس است

تصور میکنم هیچ معنی ندارد اما کنفرانسهائی که داده میشود بنده نمیدانم ما چرا باید اینطور گوش داده و مجذوب این حرفها بشویم و خوشمان بیاید از این حرفها و تسلیم باشیم بنده می بینم همه روزه میلیونها میلیاردها آلات قاره آلات آدمی برای کشتن مردم در کارخانه ها ساخته میشود (صحیح است) کار خفه کنندگی ساخته میشود میلیاردها آلات آدمی در تمام دنیا ساخته و تهیه میشود آنوقت تریاک برای اینکه بعداً یک کسی بکشد یا استعمال کند که در آینده باوصدمه بزند یا منع زراعتش را میکنیم یا محدود میکنیم در صورتیکه یک ضرر چیزی نپذیری عیب مذکرت کرده ایم اما در قسمت دیگر راجع اینکه زراعت تریاک را بدهند و از وزارت مالیه در زراعت تریاک اجازه بگیرند بنده که راجع نیستم در زراعتی ندارم ولی آقایان مالکین و آقایانی که زراعت دارند این مسئله را باید مستحضر باشند و حالت زراعت در نظر بگیرند که نفع زراعت در چیست و احتیاجات چیست زراعت تصور میکنند آن چیزیکه احتیاجات ضروری را رفع کند یعنی آن بولی که محتاج است به برسد و بواسطه آن پول قند و چای و دود زراعت چینی که نقش میکند تهیه کنند (معتضدی - مالیات دولت را بشمارند) و آن عبارت است از تریاک زینیه و از چیزهایی که میتواند در بازار فروشد و پنجگوهان ده نامی همند کنند و ضرورت زراعتش را از قبیل تریاک و قند و چای و چیزهای دیگر تهیه کنند بنده یک روز عرض کردم و آقای حاجبی اظهار میکردند که هر قم در بنده قطعه شاید چهار من تریاک کاشته شده و این را وقتی بنا شد ما تقسیم کنیم در هر قطعه یک سیر دوسیر تریاک میدهد ولی زراعتی که یک زراعتی دارد که فقط یک سیر دو سیر تریاک در آن زمینش تهیه میکنند این برای این است که این تریاک را بفروشد و قند و چای بخرد و چیت بخرد آن پولش خودش کند گندهش که خریدار ندارد چویش که خریدار ندارد محصول دیگری

هم که ندارد پول شود فقط راهی کنه برای او تهیه بازده قران دو تومان می کنند همین است ولی اینکه ما اورا مجبور بکنیم بیاید اظهارنامه بدهد بمأمورین مالیه و بالاخره زراعت تریاک بکنند بنده آنروز عرض کردم آقای وزیر مالیه هم آنچه بودند امروز هم عرض میکنم این مسائلی این است که تمام ضرر مالک یعنی زراعت فقیر را آنها نیکه دستشان نمیرسد از این برود مالکین کلی ممکن است یک مالکی چندین هزار جریب زمین دارد ممکن است آن اظهاریه خودش را بتصویب وزیر مالیه بیاورد و زمین مالیه برساند و تحصیل اجازه کند ولی فکر آن زراعت را بکنند که پنج سیر یا در سیر میکارند از مرکز مالیه ۲۰ فرسخ ۴۰ فرسخ دور است و این هم چیزی است که بواسطه بولیکه از این راه تهیه میکنند زراعتش را تهیه میکنند و این هم یک چیزی است که نمیتواند تحصیل اجازه بکند و این را بنده موافق که آنچهائی که سابقه تریاک کاری نداشته بعد از این کارند ولی آنچهائی که تریاک کاری بوده پنج سیر ده سیر در یک سالی هم که پنجاه من زیاد شده دولت یک فکر دیگری برایش بکنند (صحیح است)

رئیس - آقای دشتی

دشتی - مخالفم

رئیس - اگر موافق حرف زد بعد حرف بزنید

مخبر (آقای بیات) - عرض کنم اینجا همانطور که آقای فهیمی اظهار کردند اصلاً دایله لایحه باید حل شود

دشتی - بنده تر

مخبر (بشت کرسی خطبه) - بررروز دره وقع مذاکرات که آقای وزیر مالیه هم اینجا بودند در این قسمت محدود کردن تریاک یک مذاکره ای شد و همانطور که آقای فهیمی هم اظهار کردند نظر اصلی از این قانون این بود که زراعت تریاک را بکنند تا امروز کاشته میشود یعنی در این سموات اخیر محدود کنند و زیاد تر کاشته نشود توضیحاتی که آقایان میخواهند در این قسمت بود و بررروز هم در اینجا مذاکره شد و تقریباً روی این قسمت با آقایان توافق

حاصل شد ولی امروز در اصل محدود کردن یک اختلاف نظری است و اینطور ظاهر میشود که محدود کردن تریاک شاید مخالف باشند ماده اول یکمسیون رفت برای این نظر بود بعقیده بنده ماده دوم و سده هم مربوط همین قسمت است یعنی ارتباط دارد با همین قسمتی که در ماده اول است اگر قسمت محدود کردن تصویب شود لازمه اش این است که این دو قسمت هم باشد اگر محدود کردن زمین برود آن وقت این ماده هم گسار میکنم تا اندازه لازم نباشد و تحصیل است اما قسمتی را که آقای ظهیرانی فرمودند اساساً لان هم بموجب همین قانونی که در جریان است مجری است یعنی قانونی است حالا اگر در اجرا درست عمل نشود و از اجازه قبلی لان در قانونی که مجری است هست و بموجب همین قانونی که همین لان هست باید قبلاً پروازات مالیه تقسیم شده و تقاضای بدهد که چه مقدار تریاک میخواهد تهیه بکند و بعد بکاردهی تقاضای نامه قبلی لان هست منتظر البته تقاضای نامه بدهد چون محدود نیست دیگر لازم نیست که بگویند مثلاً پنج جریب را دو جریب بکنند ولی تقاضای قبلی لان هم هست و لان هم معمول و مجری است حالا البته آن قسمت را اگر مردم را برحمت می گذارد کاری ندارم همین قدر که بایستی بروند اظهار نامه بدهند و تقاضای بدهند در این جهت است حالا اگر احتیاج قسمتی که در ماده اول گفته شد باشد آن جهت را هم باید تقاضای بدهند بنده البته اگر آن زراعت را تقاضای بدهند نتیجه بعدش برای زراعت زیاد تر خواهد بود زیرا این ترتیب زیاد تر و آن مقدار خسارت بهمان وارد میآید دولت میخواهد هم بنده زیاد بکنند خسارت بهمان وارد می آید ولی اگر بنا شد محدود باشد تقاضای نامه هم شکالی ندارد بشر این بنده عقیده ام این است که چون ماده اول یکمسیون رفت ماده دوم و سوم هم عجله مذاکره اش را بگذاریم تا تکلیف ماده اول در کمیسیون معلوم شود بعد این سه ماده را مطرح کنیم در ماده چهار امروز مذاکره کنیم تا آن سه ماده تکلیفش

در کمیسیون معلوم شود بعد بپرسید (نمایندگان... صحیح است) رئیس - بالاخره ارجاع دو ماده را بکمیسیون میخوانید؟
 مخبر - بلی شویبۀ اینکه با آن ماده ارتباط دارد
 رئیس - ماده چهارم فرست میشود:
 ماده چهارم - انواع تریاک قاچاق اعم از خاص و مخلوط مشمول کمیۀ مقررات مربوطه تریاک قاچاق بوده و جزای آن همان جزائی است که برای جنس خاص مقرر است
 رئیس - اشکالی نیست (گفته شد - خیر) موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند
 (در قیام نمودند)

رئیس - آنگاه بعد از ماده پنجم فرست میشود:
 ماده پنجم - تریاک دارای باندول دوباره چسب در حکم تریاک قاچاق بوده و جزای آن مثل تریاک قاچاق باندول باندول است

رئیس - آقای طهرانچی
 طهرانچی - خوب است آقای توضیح بفرمایند که مقصود از باندول دوباره چسب چیست یعنی اینکه از یک تریاک بردارند و با تریاک دیگری بچسباندند منظور دیگری را بپوشانند این را توضیح بفرمایند

معاون وزارت مالیه (آقای سراج) - یعنی باندول را از یک تریاک بردارند و تریاک دیگری بچسباندند (کلافی این چه طور تشخیص میشود این از خود باندول پیدا است بواسطه اینکه باندول های سابق وقتی که چسبیده میشود علت واقعند در باندول آن معلوم است که دوباره چسبیده و درست هم چسبیده شده و این تشخیص آسان است (افسر - یعنی از یک تریاک بردارند و دوباره بچسباندند؟)
 بلی از یک تریاک بردارند و بیک تریاک دیگری بچسباندند
 رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده يك مقصودی داشتم که میخواهم استفسار طلب از آقای معاون وزارت مالیه بکنم که این باندول دوباره چسب مقصود چیست مقصود چیست و هر کس که این کار را کرده مقصر است؟ و آیا فرقی برای تشخیص فرقی که

این تریاک دوباره چسب با تریاک دیگر هست در وزارت مالیه وجود دارد یا نه؟ اینرا بنده خواستم استفسار کنم.

معاون وزارت مالیه - تریاک دوباره چسب هم بطور که عرض کرده مقصود این است که غالباً اشخاصی هستند که تریاک باندول دار را بدست می آورند و در موقع استعمال باندول آت را با بیات رطوبت بر میدارند و بعد آنرا روی لوله های بی باندول میچسباندند این بخوبی تشخیص داده میشود یعنی اشخاصی که باندول کشنده هستند با تریاک استعمال میکنند به مجرد اینکه ملاحظه کنند تشخیص میدهند و این تقابلی است که میکنند و اینرا در ادارات تحدید بخوبی همین تشخیص باندول چسبان هستند تشخیص میدهند و این یک چیزی نیست که تشخیص آن مشکل باشد.

رئیس - آقای روحی
 روحی - عرضی ندارم
 رئیس - آقای بروجردی
 بروجردی - البته باندولی را که از تریاک بردارند

و تریاک دیگری می چسبند هر کس بپسند تشخیص می دهد که این باندول دو باره چسبانده اند اما صحبت در این است که اگر ما مورین مالیه هر تریاک باندول داری که گوشۀ باندولش از طرفی برده شده بگویند این دو باره چسب است و این فرقی نیست و آنکه آقای شریعت زاده فرمودند تشخیص دادند و است و هر تریاک را آوردند دو باره چسب تشخیص داد دوباره چسب میشود و مشمول این جرائم میشود یا اینکه چیز دیگری هست و الا در مالیه يك تریاک بلا شبهه اتفاق می افتد باندول را از روی يك لوله برداشته باشد این لوله برده باشد این يك تریاک است که وقتی ما مورین قاچاق اینطور تشخیص دادند و مالیه تصدیق کرد این حقیقت قاچاق است؟

معاون وزارت مالیه - در مرحلۀ اول تشخیص را البته رؤسای اداره و ما مورین انحصار می دهند و اگر آن شخص که باندول را چسبانده و قاچاق نشد البته مطابق سایر مواد می رود محکمه عابثاً می رود محکمه تجدید نظر و در مواد بعدش هست که در موقع کشف قاچاق اگر قاچاق نشد رجوع میشود محکمه

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده تقاضا میکنم آقای معاون وزارت مالیه درست بعرض بنده توجه بفرمایند اصلاً بنده تصور این را میخواهم بکنم که چرا اینکار را میکنند توجه بفرمایند نمبر دو باره چسب ممکن است از يك پاکتی بنده تمبری را بر داشته روی پاکت دیگر بچسباند و سیصد دینار استفاده کنم لیکن این باندول تریاک را بر میدارد چه بکند! بلی می فرمائید يك تریاک قاچاق می چسباند آنوقت این را چه میکنند؟ پس باید آنرا استعمال کند در اینصورت اصلاً چه فرق میکند. منفعت این در کجاست. باندول دو باره چسب را از این لوله تریاک می کشند بلوای دیگر الصاق میکنند چه منفعتی در این دارد فرض بفرمایید دو لوله تریاک دارد یکی بی باندول یکی با باندول میفرمائید از باندول دار میکنند به بی باندول میچسباند چه تفاوت دارد؟ بنده نفهمیدم این باندول دوباره چسب چیست نفعش در کجا عاید میشود برای قاچاقچی.

مخبر - يك مطلب را آقای مؤید احمدی درش اشتباه فرمودند که فرمودند يك کسی دو لوله تریاک دارد یکیش باندول دارد یکیش ندارد آنکه باندول دارد استعمال میکند و آن یکی را باندول دوباره چسب میچسباند (مؤید احمدی - بی باندول را استعمال میکند) توجه فرمودید همه وقت ممکن است اما اینکه فرمودید چه نتیجه دارد عملش وجه کار میکند عملش این است که آن باندول را میچسباند به بی باندول و فرقی نمیکند این باز قاچاق است

رئیس - آقای طهرانچی
 طهرانچی - بنده عرض دیگرم این بود که تشخیص این باندول دوباره چسب کار مشکلی است کار آسانی نیست که هر کس بتواند تشخیص این را بدهد بجهت اینکه توضیح دادند آقای معاون وزارت مالیه که وقتی میکنند تیکه میشود آن کسی که این زحمت را بعهده میگیرد ممکن است دقت بکند که خیلی خوب بکند و خوب بچسباند آنوقت اگر کسی این تقلب را کرد آن خریداری که می رود از آن

محل بخرد این زحمت میافتد در صورتیکه تقصیری نکرده است و قانون نباید طوری وضع شود که کسی که هیچگونه تقصیری ندارد مجرم واقع شود در صورتیکه مجرم اصلی از بین رفته و بنده این را برخلاف عدالت میدانم زیرا هیچکس نمیتواند تشخیص دهد مخصوصاً اشخاصی که معتادند میروند از دکاها میخرند دقت نخواهند کرد مشخص هم نیست نمیتواند هم ببرد اداره انحصار نشان بدهد که بفهمند دوباره چسب است یا نه و بعد مجرم واقع میشود در صورتیکه اصلاً روحش خراب ندارد خود مجرم حقیقی گیر نمیاقتد بنده هم تصدیق دارم که این در حکم قاچاق است ولی چون نتیجۀ که منظور دولت است که مجرم اصلی باید مجازات شود حاصل نمیشود این فایده را ندارد و ممکن است اسباب اذیت مردم شود این است که بنده اصلاً مخالفم.

معاون وزارت مالیه - بکنفر تریاک کش که معتاد بتریاک است باید قانون تریاک را هم بدانند باید وقتی هم میخرد دقت کند و باینکه او از قوانین بی اطلاع است و این تریاک را استعمال کرده نخواهیم او را از هر مجازاتی معاف کنیم نمیشود (طهرانچی - تشخیص را بنده عرض میکنم) اگر تریاک مخلوط هم داشته باشد بطریق اولی باید ثبت کنند که از کجی خریده یا خود او مجازات میشود

جمعی از نمایندگان - کافی است
 افسر - خیر کافی نیست
 رئیس - آقای شریعت زاده
 شریعت زاده - بنده يك پیشنهادی کرده ام
 رئیس - آقای افسر

افسر - بالاخره مقصود همه آقایان این است هم مقصود دولت و هم مقصود ما در قوانین این است که حتی الامکان اسباب زحمت و مزاحمت و مصادمه بین ما مورین مالیه و مردم کمتر واقع شود و اختلافات کمتر شود و هر کدام را که به تجربه می بیند اسباب زحمت شده است با دولت پیشنهاد میکند و بانمایندگان که مرتفع شود و وقتی که میخواهیم

اصلاح کنیم يك مشکلی بر مشکلات دیگر میافزائیم همین مطلبی که خیال میکردیم خیلی واضح است و آقای مخبر تعجب میکردند که چرا آقای مؤید احمدی اشکال میکنند مخصوصاً برای بنده مشکلاتی شده است بجهت اینکه عبارت دوباره چسب یعنی يك مرتبه چسبانده باشند بعد دو مرتبه بچسبانند این ظاهر ماده است ولی بکجا چسبانده باشد معلوم نیست بالاخره اگر يك لوله تریاک را کنده باشد اگر مقصود این است یعنی از اعتبار انداخته باشد این مثل تزویر است یعنی اسنادی که از اعتبار افتاده اگر کسی تمسک کند بآن سند بموجب قانون جزا باید مجازات شود و البته باید جلو این را بگیرند. این باندرلی که یکمرتبه استعمال شده و برای مرتبه دوم مثل يك سندی است که از اعتبار افتاده و اگر يك چیز تازه است غیر از تزویر آنرا توضیح بفرمایند ولی اگر این باندرل را بلوله تریاک بچسبانده باشد ملتفت نشده یا آب رویش ریخته یا چای ریخته بدست تاش بهم چسبیده و همین باندرلی که میخواستند بنده حاضر بودم چهار تایش هم چسبیده بود این را میفرمائید از اعتبار افتاده باید مجازات شود و ضررش را این بدهد اگر ثابت کند دوباره چسب است اگر مقصود این است این را توضیح بدهند که این باندرل بتریاک چسبیده بوده است و در مرتبه چسبانیده است این البته مجازات دارد و در قانون جزا هم ماده برای مجازات دارد و محتاج آوردن این ماده و تولید این اشکالات نیست تزویر کتمنده باید معلوم باشد کی است و الا به مجرد اینکه در دست کسی باشد این چه جرمی دارد ملاحظه فرمائید قوانین باید جهت اجرائیش معین باشد يك مثل معروفی است که يك کسی گفت در يك ولایتی که كيك مردم را اذیت میکرد من يك دوائی پیدا کرده ام که مردم از این بیبعد راحت می شوند گفت آهک را نرم کنید و این را بریزید نوی چشمش تا نتواند ببیند شما را اینجاست گفتند عبارتش را بنویسید دوباره چسب و هر تریاک کشی که خواست يك نخود تریاک بخورد باید متخصص باشد که بفهمد دوباره چسب چه جور است الان خود این

باندرل از اول تحدید تریاک که معمول شده اگر ملاحظه فرمائید بنظامنامه های تحدید در این سه چهار سال سی جور تجدید کردند يك وقت گفتند باندرل باید يك مثقالی باشد يك وقت گفتند يك مثقال و نیم يك وقت گفتند عرضش چقدر يك وقت گفتند طولش چند میلیمتر نظامنامه حاضر است يك وقت گفتند رنگش چگونه باید باشد از مدل کدام چابخانه باشد اینقدر اختلاف پیدا میشود که نمکن است الان هفتاد بجره باندرل پیدا بکنند و تمام ثقلب است ولی باید بقدری باشد که مردم بتوانند احصائیه اش را ضبط کنند پس باید معلوم باشد از کدام رو بچسبانند باید از آنرو بچسبانند که بتریاک چسبیده است بنده چطور بفهمم اگر میفرمائید پشت و رو کرده باید معلوم باشد این از همان روئی که بتریاک بوده دوباره همان رو را بتریاک چسبانده طرف تریاک را بتریاک چسبانده طرف سفیدش بوده است بنده از کجا بفهمم اگر يك ذره بینی برای این کار درست شده باید در هر شعبه تریاک فروشی ذره بینی بگذارند یا متخصصین در باندرل شناسی معین کنند که مردم در زحمت نباشند آخر فکر کنید همان عنوان ثقلب و تزویر کافی است ولی جهت يك ماده آوردن و مردم را بزحمت انداختن و متصل مردم بی سواد را با مأمورین بی سواد طرف کردن لازم نیست اگر مطلب دیگری است توضیح فرمائید و بقدری توضیح بدهند که مردم را یاد بدهند که باید چطور باشد آنرویش که بتریاک چسبیده چه جور باشد و این تریاک که مهرش خراب شده چطور میشود و الا این اسباب زحمت مردم میشود.

معاون وزارت مالیه - این شرحی که فرمودند که ممکن است باندرل بهم چسبیده باشد یا آب ریخته باشد این هیچ مورد پیدا نمیکند این باندرل همیشه دست دولت است هیچوقت باشخاص داده نمیشود که آنها در موقع چسباندن خراب کنند (افسر - دولت چای نمیخورد) باندرل را خود دولت می چسباند و هیچوقت چای روی آن نمیریزد ولی اینکه فرمودند ممکن است تحت عنوان جعل و تزویر بیاید این را ممکن است پیشنهاد بکنند

ببینیم چطور است شاید او مجازاتش بیشتر باشد آنرا ببینیم چه جور پیشنهاد بکنند آنوقت برای تریاک دو باره چسب هم شامل شود و الا تریاک که هر روز يك چیزی برایش پیش می آید اگر این پیشنهاد را بفرمایند و قابل توجه شود ممکن است اشکالاتش خیلی بیشتر از این باشد که ما در اینجا ذکر کرده ایم.

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده گمان میکنم که آقای معاون محترم وزارت مالیه خوب در نظر دارند که مأمورینی که مأمور اینطور کشفیاتند هیچکدام از آنها دارای يك علومی از قبیل فیزیک و شیمی و اینها نیستند که ما بگوئیم آنها خسرند و خوب تشخیص میدهند این باندرل دو باره چسب است خود این مأمورین اشخاصی هستند که همیشه در مقام این هستند در همین مجلس هم مکرر فریاد شده که ممکن است تریاک را نوی جیب مردم بگذارند و اسباب زحمت مردم بشوند (صحیح است) تریاک نفتیش خودتان تصدیق دارید که چقدر مردم در مضیقه و فشار بودند حالا آمده اید يك چیزی دیگر هم رویش گذاشته اید که مأمورین تشخیص بدهند که این باندرلی است دو باره چسب که مشمول مواد قاچاق و این ترتیبات بشود مضافاً باین همانطور که آقای طهرانچی تذکر دادند ممکن است خریدار بیچاره مسبوق نباشد مأموری که شما مانی ده تومان پانزده تومان باو حقوق میدهید میرسد نوی کوچه بقه مردم را میگیرد که این دوباره چسب است و تو قاچاقچی هستی و مشمول مواد قاچاق این ماده بعقیده بنده قطعاً اسباب زحمت مردم را فراهم میکند اصطکاکشان را با مأمورین جزء که هیچ ملاحظه از کسی ندارند بیشتر میکند و بنده هم با این ماده کاملاً مخالفم و عقیده ام این است همانطور که سابق بود ماده راجع بقاچاق حکم همانرا داشته باشد این باندرل دوباره چسب که مردم را از دست آنها خلاص کنند (صحیح است)

معاون وزارت مالیه - بنده که عرض کردم در وقتی که يك مفتشی بخواهد يك کسی را متهم کند که باندرلش دو باره چسب است این همینطور خواهد ماند تا به محکمه برود و این هیچوقت اشتباه نمیشود معذرتاً بنده استدعا دارم که آن نظری که هست راجع بجعل و تزویر پیشنهاد کنند ما آنرا در این مورد میپذیریم

کلامی - در قانون هست که این دو باره چسب در حکم جعل و تزویر است.

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض کنم بالاخره تمام آقایان مخالفین يك بیاناتی کردند و بنظر بنده اصل موضوع گفته نشد که باندرل دوباره چسب چیست و عمل الان چیست این را هم بنده در مذاکرات آقای معاون وزارت مالیه نشنیدم که فرمائید که الان چه جریانی است راجع به باندرل دوباره چسب میکنند و این فرمایشاتی که آقایان فرمودند بعقیده بنده هیچکدام وارد نیست و اجازه فرمائید که توضیح داده شود بعضی از نمایندگان - بفرمائید.

اعتبار - عرض کنم موضوع باندرل دوباره چسب الان هم حکم قاچاق را دارد اگر يك تریاک پیدا شود و باندرل دوباره چسب در رویش باشد این قاچاق است و مشمول مواد راجعه بقاچاق است و آن مقررات را عمل میکنند (طهرانچی - پس چرا این را آوردند؟) این را حالا دولت آورده است که قانونیش کرده باشد.

افسر - پس خلاف قانون است و خلاف قانون را نباید تجویز کرد.

اعتبار - اگر آقایان بخواهند قیل و قال کنند درست در نمی آید بنده هم این جا می ایستم. عرض کنم موضوع قانون انحصار اصل خود حقوق انحصار اسباب زحمت مردم است این که محل حرف نیست هر قانونی که بگذارند هر مالیاتی که برای مردم بگذارند اسباب زحمت مردم

است این قانون قاچاق دارد اسباب زحمت است دوباره چسب دارد اسباب زحمت است بالاخره زراعتش و دادن اظهار نامه اش همه اسباب زحمت است ولی ما اینجا چه باید بکنیم؟ اگر يك لوله تریاک چهار مثقالی که حقاً بایستی يك باندرل چهار مثقالی بخورد و این باندرل فقط برای چهار مثقال تریاک است اگر این باندرل را روی ده تا لوله بگذارند این مجاز است؟ (افسر - که میگوید مجاز است ۱۹۹) بالاخره اجازه بفرمائید بمحض اینکه مفتش تشخیص داد که این دوباره چسب است فوری آن طرف را که ارزش جرمه نمیگیرند (عراقی و کازرونی - خیر فوراً میگیرند) فرق نمیکند همانطور که در قاچاق آن ماده هفت و هشت که گذاشته اند و بنده هم با آن مخالفم در اینجا هم همان عملی که با قاچاقچی میشود با او میشود یعنی اول جریمه را از او میگیرند و حکم قاچاق را دارد بعد میرود بمحکمه اگر ثابت شد دوباره چسب هست باید مشمول آن ماده قاچاق بشود و برای این بالاخره چه فکری میشود کرد که يك باندرلی را که سه مرتبه گرفته است و نه تریاک های بی باندرل چسبانده است و سه مرتبه استفاده کرده است این را اگر ممکن است يك ترتیب دیگری پیشنهاد بفرمائید که رفع این عمل را بکند و جلوگیری بکند بنده هم موافقت میکنم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

طهرانچی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

طهرانچی - عرض کنم که بنده گمان میکنم که کافی نیست برای اینکه آقایان موافقین جوابی نداده اند که مطلب معارضه شود و باید مذاکره شود و حالا کافی نیست

افسر - خوب بفرمائید کافی است ما هم رأی نمیدهیم

رئیس - آقایانیکه با ماده پنجم موافقت دارند قیام فرمایند

(عده کمی قیام نمودند)

داشته باشد خرید و فروش کنند عالملاً او مقصر است (عراقی - تشخیص این دوباره چسب با کی است؟) آطور که بنده پیشنهاد کرده ام تشخیص آن باید در محکمه شود اگر يك کسی گفت که این دوباره چسب است این را محکمه نخواهد پذیرفت باید اولاً در محکمه معلوم شود و ثانیاً معلوم شود که دارنده این با علم باین خرید و یا مرتکب شده پیشنهاد بنده مشتمل بر این شرایط است و بنا بر این مذاکراتی که در اینجا میشود مقتضی است که مطلب تصریح شود که اگر بگوئیم که تریاک کی که دارای باندرل دوباره چسب است دارنده اش نباید مجازات شود این صحیح نیست (افسر - مرتکب باید مجازات شود) پیشنهاد بنده هم مشتمل بر این معنی است که هر کس که تریاک دوباره چسب را عالملاً داشته باشد یا خودش مرتکب شده باشد این شخص مأخوذ است و الا هیچ

رئیس - آقای وثوق شما عضو کمیسیون هستید؟

وثوق - خیر

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض کنم که بنده چنین تصور میکنم که يك قانونی نیست که گذشته باشد که اگر کسی جاهلاً مرتکب تقصیری شد مجازات بشود هر گاه کسی را مجازات میکنند در اثر تقصیری بواسطه این است که عالملاً تقصیر کرده است پس تصریح در اینجا که عالملاً باشد بعقیده بنده این تحصیل حاصل است و اثری در مقصود ندارد در هر صورت تشخیص این که این آدم عالم بوده یا جاهل است بنده عهدنامه این است که هیچ وسیله نیست مگر اینکه در مقابل آن يك کسی باشد که علم به معنیات کند یعنی حاکم بگذرد آنچه در قلب و مغز این شخص است و بحسب ظاهر معلوم نیست در هر صورت اظهارات آقایان این است که اگر چنانچه يك تریاک کی که بعقیده مقصدی باشد باید چسب است بدست آمد این شخص که چسبیده علاوه بر این منظور از دوباره چسبیده نظر که آقای مؤید اظهار کردند

دکتر طاهری - این پیشنهاد دو مرتبه قرائت شود. (اینطور خوانده شد)

اصلاح ماده پنجم

هر کس تریاک دارای باندرل دوباره چسب را عالملاً خرید و فروش نماید بمجازات قاچاق تریاک محکوم خواهد شد.

مخبر - آن قسمت عالملاً بعقیده بنده تشخیص مشکل است و وقتی که ما معتقد شویم که باید يك قانونی را دولت اجرا کند هر قسمی که برخلاف قانون عمل شود قاچاق محسوب میشود و البته باید مجازات شود برای تریاک قاچاق چه جور مجازات قرار میدهیم این هم تقریباً همان صورت را دارد چه فرق میکند (جمعی از نمایندگان (باهمه) - اینطور نیست آقای) توجه بفرمائید من جواب بدهم بکندری خوبست آقایان توجه بفرمائید من جواب عرض کنم که علت اینکه يك تریاک بی باندرلی قاچاق محسوب میشود چیست این است که قیمت باندرل مثلاً چهار مثقال را باید بدولت بدهد و نداده است و قاچاق محسوب میشود این چهار مثقالی را هم که يك چیز ساختگی رویش زده همان است و این هم در حکم همان و باید به دولت بدهد و نداده باین جهت قاچاق محسوب است. آقای شریعت زاده هم که پیشنهاد کردند که عالملاً بنده هر چه فکر کردم و مذاکره کردم و تشخیص اینهم خیلی مشکل است برای اینکه اثبات نمیشود خواه خودش این کار را کرده باشد خواه از غیر گرفته باشد این شخص که نمگوید عالملاً من این کار را کرده ام و اثبات این هم که این شخص عالملاً این کار را کرده است خیلی مشکل است و با هیچ دلیل بعقیده بنده ممکن نیست که عالملاً بشود ثابت کرد از این نقطه نظر که اثباتش مشکل است قبولش برای دولت مشکل میشود ولی در عمل این قسمت در نظر گرفته میشود و مهم میگوئیم يك همچو کسی که همچو کاری را کرده باید در حکم قاچاق باشد حالا عالملاً را اگر آقای شریعت زاده قبول کنند حذف شود دولت هم موافق است و ممکن است مهم موافقت کنیم و الا نمیشود.

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای شریعت زاده را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهادی از آقای دشتی رسیده است قرائت میشود:

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۵ اینطور اصلاح شود:

ترباک دارای باندرل دوباره حسب ضبط میشود.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که بنظر بنده فاصل بین نظریه دولت و نظریه آقایان این پیشنهاد است ازطرفی اگر دارنده ترباک دوباره حسب را بخواهند مجازات کنند ممکن است این شخص خودش تکرر کرده باشد این کار را و خریده باشد فرض بفرمائید پول قنق یا اسکناس غیر صحیحی است و خود شخص مرتکب نشده باشد و از دیگری گرفته باشد این نباید اینقدر مجازات داشته باشد بنده عقیده ام این است که این ترباک دارای باندرل دوباره حسب را هر جا که دیدند باید ضبط کنند و مجازات نکنند.

افسر - اگر دولت این پیشنهاد را قبول کند ما موافقیم.

معاون وزارت مالیه - کسی که این کار را کرد باید

جریمه هم داشته باشد اگر خود او مرتکب باشد باید

مجازات هم بشود و اگر رسیدگی کنند ممکن است در محکمه ثابت شود اشخاصی هستند که میکنند این کار را.

کلالی - خیر با این جریمه مجلس موافق نیست

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای دشتی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) قابل توجه شد ماده پنجم هم ناچار به کمیسیون ارجاع میشود. پیشنهاد ختم جلسه شده است. آقای معاون وزارت مالیه.

[۶- تقدیم یک فقره لایحه از طرف معاون وزارت مالیه]

معاون وزارت مالیه - در سنه ۱۳۱۰ یک اعتباری گرفته شد در حدود هفتاد و پنج هزار تومان از برای بعضی ماشین ها و چیزهایی که لازم بود برای انبار غله خریده شود یک مقدار از آن اعتبار را با ارسال ممکن نشد تعهد بموقع کنند این است که حالا تقاضا میشود که بقیه آن اجازه داده شود بمصرف احتیاجات انبار برسانند.

[۷- موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده سه شنبه دهم خرداد ماه قبل از ظهر دستور هم بقیه لایحه انحصار ترباک

(مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد راجع به تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه مشتمل بر سه ماده بضمیمه یک مراسله راجع باستفاده پستهای مستحفظ سرحدی طرفین از آبهای چشمه های دریاچه برولان و چشمه های سلب و قزلو و یوخاری یارم قایا و مراتع واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی را که توأمأ در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمنماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضا شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه است در جلسه پنجم خرداد ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرار داد راجع بتعیین خط سرحدی بین ایران و ترکیه

سءال حضرت شاهنشاه ایران.

و رئیس جمهوری ترکیه.

نظر بمیل صمیمی که متقابله برای تعیین قطعی خط سرحدی بین ایرای و ترکیه دارند و مایلند باینوسیله حسن موافقت و روابط برادرانه و دوستانه بین ملتین را تحکیم نمایند تصمیم بمنعقد قرار دادی نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بتزیب ذیل معین نمودند:

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه ایران.

جناب دکتر توفیق رشیدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه.

معززی الیهما با داشتن اجازه صحیح در موارد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - ابتدای سرحد بین ایران و ترکیه از ملتقای رود ارس و رود قراسو از علامت سرحدی نمره ۱ واقعه در خاک ایران شروع گردیده و بعد خط منصف المیاه قره سوزا سیر و تا دریاچه بورولان رسیده و از آنجا بخط مستقیم تا تپه که در یکصد متری جنوب شرقی چشمه های قره سه واقع است رفته و در مشرق و شمال تپه مزبور دور زده و تپه مزبور را در خاک ایران قرار میدهد و بعد خط سرحدی باز بطرف شمال غربی متمایل گردیده و بصخره های بورولان که بلافاصله به چشمه های قره سومشرف میباشد میرسد. از علامت نمره ۲ خط سرحدی در استقامت علامت نمره ۳ و آغری داغ کوچک را عبور از علامتهای نمره ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ تا علامت ۹ که بخط مستقیم در ۱۶ کیلو متر و ۶۰۰ متری شمالی ترین ساحل دریاچه بورولان و در ۶ کیلومتر و ۴۰۰ متری مرتفع ترین نقطه آغری داغ کوچک واقع است میرسد. خط سرحدی در جاده بلیجان شیخ بابومثواز با تا ۱۷۰۰ متری تمتد شده و از این نقطه بیک صد متری جنوب شرقی توجیک تپه رسیده و تپه مزبور را در خاک ترکیه قرار داده و بعد بطرف جنوب غربی متمایل گردیده و از ۱۵۰ متری شرقی قریه توجیک گذشته و قریه مزبور را در خاک ترکیه قرار داده و در همان خط امتداد یافته و بافاصله صد متر از مغرب محل موسوم به تپ که در سه هزار متری شرقی شیخ بابو واقع است گذشته و تپ را در خاک ایران قرار میدهد. از آنجا خط سرحدی بطرف تپه که در ۲۵۰۰ متری جنوب شرقی شیخ بابو واقع است امتداد یافته و از قله

تپه مزبور گذشته و بطرف جنوب غربی تا تپه که در ۱۳۰۰ متری شرقی قریه حسن آقا واقع میباشد تمتد گردیده و از قلّه تپه اخیر عبور مینماید. بعد خط سرحدی بطرف مغرب تا تپه که در ۸۰۰ متری جنوب قریه حسن آقا واقع است رفته و از قلّه تپه مزبور میگذرد بعد از قلّه تپه که در ۵۰۰ متری جنوب غربی واقع است گذشته و ۱۵۰۰ متر بطرف جنوب در رأس الجبال تا نقطه که در ۲۰۰۰ متری جنوب شرقی سلب واقع میباشد سر از بر شده و از تنگه که بین دو ارتفاع مهم که یکی در ۸۰۰ متری و دیگری در ۱۰۰۰ متری شمالی نقطه که با ارتفاع ۱۹۴۸ نشانی داده شده واقع هستند میگذرد بعد خط سرحدی از خط رأس الجبال تا نقطه (۱۹۴۸) تمتد شده و از بالای آن گذشته و از آنجا در طرف جنوب خط مقسم المیاه کوههای ابوبک را تا قلّه جنوبی کوههای مزبور که در ۷۰۰ متری شمال غربی زانوی جاده که از یارم قایا به کیترو میبرود واقع است سیر مینماید زانوی مزبور در این جاده در ۳۵۰۰ متری شمال شرقی یارم قایا و در ۶۳۰۰ متری جنوب غربی کیترو قرار گرفته است.

از آنجا خط سرحدی بفاصله ۲۰۰ متر در طرف مغرب متوازیاً با جاده یارم قایا کیترو تا چهار راهی که در ۲۰۰ متری شمال یارم قایا علیاً واقع است امتداد یافته و چهار راه مزبور را در خاک ایران قرار میدهد و از آنجا بطرف مغرب تا نقطه واقع در ۶۰۰ متری غربی یارم قایا در جاده یارم قایا بلاغ باشی تمتد میگردد سر از بر شده و بعد بطرف جنوب پائین آمده تا شمالی ترین نقطه کنار باطلاق میرسد و از آنجا به بعد خط سرحدی از وسط باطلاق امتداد یافته و تا بکنار جنوبی آن در ۵۰۰ متری شمال چخور - رش میرسد و در آنجا خط سرحدی بطرف مغرب پیچ خورده و بقله تپه ۱۶۶۸ اتصال می یابد و چخور رش و شیطان آباد در خاک ایران و گربوران در خاک ترکیه قرار میگیرد. از این نقطه که بین قریه شیطان آباد متعلق بایران و قریه گربوران متعلق به ترکیه واقع میباشد سرحدی به قلّه تپه گربوران در مغرب بازرگان بالا رفته و در خط مقسم المیاه بین قریه موسوم بگریجی بلاغ و نازیک و قره قوماز و قریه ایرانی موسوم ببازرگان و گجت ویش کندومانو و کوه تمتد گردیده و بعد از تنگه واقع بین مارا کوه و طاولا (متعلق به ترکیه) گذشته و خرابه های کازلو و شیخ اصغر را در خاک ایران قرار داده و بصخره های خوجا داغ رسیده و از رأس الجبال زیندو داشته و قایلی بابا و اق داغ گذشته و قریه جوز را در خاک ایران گذاشته و از رأس الجبال اق داغ و قلندر گذشته و مزارع قریه ایرانی موسوم به نیتو و سلمان آباد و پیر احمد را از مزارع قریه ترکیه موسوم به دشمره مجزی نموده و باز خط مقسم المیاه را بین با یزید و واجیق تعقیب و به خزین کدوک اتصال مینماید از خزین کدوک سرحدی پس از قرار دادن قریه قزل قایا در خاک ترکیه و قریه سیلوما گول همچنین دریاچه قوررگل در خاک ایران از کوه قره گونی گذشته و رودخانه ابری چای را در تپه اق داغ عبور کرده و از کلا اق داش گذشته و قریه نادورا در خاک ایران و قریه ابری چای را در خاک ترکیه قرار داده و کوه های قزل زیارت اتصال پیدا کرده و از تنگه های اق جاک و خان کدوک و کوههای ساری چمن و قلّه غربی دو مانلو و تنگه قره بورغا گذشته و قریه شیخ سلور در خاک ایران قرار داده و از کوه نادورا گذشته و قریه بک ماله در خاک ایران قرار داده و از ریشکان و تپه های بین داورا و اخورک و گورا بگردان و گوری ماخین و خدر بابا عبور مینماید. از خدر بابا خط سرحدی مقسم المیاه را تعقیب و از ۲۰۰۰ متری شرقی دریاچه داسنا کل در استقامت جنوبی تا نقطه که نشانه ۸۰۰۰ دارد عبور نموده و باز یکپهزار متر در همان استقامت در روی رأس الجبال امتداد یافته و بعد بطرف جنوب شرقی متمایل گردیده و در این استقامت جدید ۶۰۰ متر در رأس الجبال سیر مینماید بعد مجدداً بطرف جنوب تا قلّه تپه واقع در ۵۰۰ متری بر میگردد و ارتفاع طولانی را که ۲۵۰ متر در طرف جنوب شرقی واقع است در خاک ایران قرار میدهد و از آنجا خط سرحدی رأس الجبال را سیر میکند تا برسد بقله ارتفاع

واقع در ۵۰۰ متری جنوب شرقی و بعد بطرف جنوب غربی میبرود تا ملتقای هراتیل سو (نهری که از هراتیل میآید) و قطور چای و بعد خط سرحدی بطرف جنوب تا قلّه واقع در ۸۰۰ متری بالا رفته و از آنجا باز در خط جنوب در دره کانی - رش سر از بر میشود و منصف المیاه آنرا در مسافت هفتصد متر طرف مغرب و ۵۰۰ متر طرف جنوب سیر مینماید و به برجستگی واقع در دنباله رأس الجبالی که مستقیماً در جنوب بطرف ملا محمد داغ تمتد میشود بالا رفته و ملا محمد داغ را دو قسمت کرده و ارتفاع واقع در ۲۵۰ متری شرقی ملا محمد داغ را در خاک ایران میگذارد و ارتفاع مزبور را در دوپست و پنجاه متری در مشرق قرار میدهد.

از ملا محمد داغ خط سرحدی رأس الجبال را در مسافت ۸۰۰ متر تا یک نقطه واقع در جاده که در ۲۰۰ متری شرقی قیشله میباشد سیر کرده و قیشله در خاک ترکیه قرار میگیرد و بعد سرحدی خط مقسم المیاه را بطرف جنوب شرقی تا قلّه که در ۱۷۵۰ متری آنجا و در ۲۰۰ متری جنوب زانوی جاده واقع است سیر مینماید از این نقطه خط سرحدی از رأس الجبال تا یک نقطه واقع در جاده که بفاصله ۲۲۰۰ متر از آنجا از دره میگذرد بطرف جنوب پائین آمده و از نقطه مزبور در طرف جنوب بمسافت ۲۰۰ متر بالا رفته و در طرف جنوب غربی بر رأس الجبال تا تپه که بفاصله ۵۰۰ متر از آنجا واقع است اتصال مینماید و بعد از خط رأس الجبال تا دره که جاده تارساواو چلیک اشاقا از ۹۰۰ متری آنجا عبور میکند پائین آمده و منصف المیاه دره مزبور را بطرف مغرب در یک مساحت ۵۰۰ متری سیر نموده و بعد از رأس الجبال تا نقطه که نشانی ۸۲۰۰ دارد واقع در ۱۷۰۰ متری آن بالا رفته و بعد در رأس الجبال بطرف جنوب شرقی تا کوه کوچ سیر نموده و از کوچ خط سرحدی رأس الجبال را با عبور از تنگه کشکول تا کوه سوراوو تعقیب مینماید از کوه های سوراوو سرحدی دائماً مقسم المیاه را سیر نموده و به باروش خوزان رسیده و قریه باروش خوزانرا در خاک ایران قرار داده و از کوه هراتیل و تنگه خان - سورو بلاکو و ساری چیچک (با گذاشتن قریه کالیک در خاک ایران) و کپیر و سوربان و کوه برهین و تنگه سلطانی و کوه بارزبول و پری خان و کیفاروق و میدان و کتول داغ تمتد میشود.

خط سرحدی از کتول داغ که نشانی ۲۸۶۹ دارد سیر کرده و از خط رأس الجبال بطرف جنوب شرقی تا نقطه که در کنار رودخانه برا دوست در ۱۶۰۰ متری شرقی با جرگه واقع است تمتد شده و رأس الجبال را که دنباله ارتفاع ۱۸۹۰ بطرف جنوب میباشد در خاک ایران قرار میدهد (بنا بر این خط سرحدی از دره عبور میکند) و از آنجا بطرف جنوب شرقی رفته و از تپه علامه سرحدی ۱۴۸ و ۱۴۷ گذشته و بعد بطرف مشرق جنوب شرقی تا رودخانه اکلوک واقع در ۴۵۰ متری تپه منحرف گردیده و دره اکلوک را تا ارتفاع واقع در ۸۰۰ متری جنوب که دارای نشانی ۲۳۰۰ میباشد بالا رفته و از آنجا خط رأس الجبال را تا نقطه که نشانی ۲۵۳۰ دارد تعقیب مینماید و بعد خط سرحدی رأس الجبال را در امتداد جنوب غربی تا ۲۵۰۰ متر طی میکند تا نقطه واقع در ۱۵۰۰ متری غربی الوزان و این نقطه در خاک ایران قرار میگیرد و از آنجا خط رأس الجبال را در استقامت جنوب تا زانوی رأس الجبال مذکور که تقریباً ۲۵۰ متر از آن فاصله دارد تعقیب نموده و بعد بطرف مشرق می پیچد و همواره رأس الجبال را متابعت کرده تا آنجا در داغ میبرود و بعد خط سرحدی از رأس الجبال بطرف جنوب شرقی میبرود تا قلّه واقع در ۲۴۰۰ متری شمال ملتقای نهری که از پاکتی و بردرش چای میآید و از آنجا بطرف جنوب تا ملتقای مزبور پائین آمده و از منصف المیاه بردرش چای تا ملتقای آن با نهری که از ۱۰۰۰ متری غربی قره شین داغ جاری میشود سیر مینماید. خط سرحدی منصف المیاه آب مزبور را بطرف جنوب ۱۶۰ متر سیر نموده و بعد بر رأس الجبالی بالا میبرود

که بطرف جنوب شرقی تا قله غربی قره شبن داغ تمتد میشود نقاط الی و یا کی در خاک ترکیه و مازندشود در خاک ایران قرار میگیرد از قره شبن داغ سرحد از کونا کونر و زینوی تابوتان و هالانه و تنکه گلشن عبور کرده و بقله کوه دلامیر بالا رفته و از آنجا بعلامت سرحدی شماره ۹۹ سرحد ترکیه و عراق متصل میشود.

راجع بترسیم صحیح و جزئیات خط سرحدی از علامت نمبر ۱ تا علامت نمبر ۹۹ واقعه در سرحد عراق به نقشه های نه گانه نمبر ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ بمقیاس ۱:۱۸۴۰۰۰ و ۱:۵۰۰۰۰۰ و یک کرده (کالك) که مورد تصدیق نمایندگان مختار گردیده و متخصصین طرفین متعاهدین امضا کرده اند و ضمیمه این قرارداد است رجوع خواهد گردید (املائی اسامی محلها مطابق با اسامی خواهد بود که روی نقشه ها و کرده (کالك) فوق الذکر معین گردیده است)

(ماده ۲)

یک کمیسیون تحدید حدودی مأمور خواهد شد که خط سرحدی مذکور در ماده اول را در محل ترسیم نماید کمیسیون مزبور مرکب از چهار نفر باشد خواهد بود که دو نفرشان از طرف دولت ایران و دو نفر دیگر از طرف دولت ترکیه تعیین خواهند گردید.

کمیسیون تحدید حدود در عرض ماه ژوئن ۱۹۳۲ تشکیل گردیده و سعی خواهد نمود که در عملیات خود تحدیدات مندرجه در این قرارداد را کاملاً رعایت نماید مخارج کمیسیون بین ایران و ترکیه بالتساوی تقسیم خواهد گردید طرفین متعاهدین متعهد میشوند که خواه مستقیماً و خواه بوسیله مأمورین محلی مساعدت لازم را بکمیسیون تحدید حدود راجع بمنزل و کارگران و مصالح (نیروهای تعیین حدود و علامتهای حدود) که برای انجام مأموریت خود لازم خواهد داشت بعمل آورند.

بعلاوه طرفین متعهد میشوند که علائم مشخصاتی و نشانه ها و تیرها و علامتهای سرحدی را که از طرف کمیسیون نصب میشوند محفوظ بدارند.

علایم حدود در فواصل مرئی از یکدیگر نصب گردیده و دارای نمبر خواهند بود محل علائم مزبوره و نمبر آنها در روی نقشه مودد خواهد شد.

صورت مجلس قطعی تحدید حدود و نقشه ها و اسناد ضمیمه در دو نسخه تهیه خواهد گردید که معتبر خواهد بود.

ماده ۳

این قرارداد بتصویب رسیده و اسناد مصدقه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا مبادله خواهد گردید و فوراً بعد از مبادله اسناد مصدقه بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار سابق الذکر این قرارداد را در امضاء و بامهر خود مهور نمودند در طهران بتاريخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ در دو نسخه نوشته شده.

امضاء دکتر ت. رشدی

امضاء م. ع. فردغی

مراسله ضمیمه قرار داد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

طهران مورخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

آقای وزیر

عطفاً بماده ۱ قرار داد راجع بتعیین خط سرحدی بین ترکیه و ایران که امروز امضاء نمودیم با کمال توقیر اعلام میدارد که پستیهای مستحفظ سرحدی طرفین متعاهدین حق خواهند داشت که از آبهای چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از چمن های واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره و از آبهای چشمه های سلب و قوزلو و بوخاری یازم قایا بطور تساوی استفاده نمایند. بدیهی است که مبادله این یادداشت جزء لاینجزای قراردادی میباشد که امروز بامضا رسیده است.

موقع را

امضاء دکتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه

طهران ۲۲ ژانویه ۱۹۳۲

جناب آقای دکتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه

آقای وزیر

با کمال توقیر بدداشت مورخ امروز آنجناب را دریافت و اتخاذ سند مینمایم که بموجب آن عطفاً بماده ۱ قرار دادی که امروز امضاء کرده ایم مراتب ذیل را اعلام داشته بودند: پست های مستحفظ سرحدی طرفین متعاهدین حق خواهند داشت که از آبهای چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از چشمه های واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره و از آبهای چشمه های سلب و قوزلو و بوخاری بامضا رسیده است. بدیهی است که مبادله این یادداشت جزء لاینجزای قراردادی میباشد که امروز بامضا رسیده است و اظهار میدارم که با مندرجات بدداشت مزبور آن جناب کاملاً موافق هست.

موقع را

امضاء م. ع. فردغی وزیر امور خارجه ایران

اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه و مراسله ضمیمه آن بشرح فوق در جلسه پنجم خردادماه

یکهزار و سیصد و یازده شمسی داده شده است

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی هندو اروپ در ایران

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپ را در ایران که در تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۱ مطابق با ۲۷ بهمن ۱۳۱۰ مابین دولت ایران از یکطرف و دولت انگلیس و حکومت هندوستان از طرف دیگر در طهران در دو نسخه فرانسه بامضا رسیده و مشتمل بر شش ماده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد مصوبه آنرا بدولت می دهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی هندو اروپ است در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرار داد راجع باحلال اداره تلگراف دولتی هند و اروپا در ایران

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و امپراطور هندوستان چون در نظر دارند مسائلی را که در نتیجه انحلال اداره تلگراف هند و اروپا بظهور رسیده است تصفیه نمایند تصمیم با انعقاد قرار دادی در این باب نموده و اختیار داران خود را بقرار ذیل تعیین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه.

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و امپراطور هندوستان.

برای انگلیس و ایرلاند شمالی :

آقای رژیفالد هروه هوار دارای نشان دیشان سن میشل و سن ژرژ وزیر مختار و مأمور فوق العاده خود در ایران برای هندوستان :

آقای رژیفالد هروه هوار دارای نشان دیشان سی میشل و سن ژرژ وزیر مختار و مأمور فوق العاده خود در ایران معزی الیها بعد از مبادله اختیار نامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ - ۱) دولت مملکت متحده بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی و حکومت هندوستان از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ خطوط تلگرافی ذیل را :

پهران - بوشهر

پهران - زاهدان (دزداب)

رباط - زابل (سیستان)

کرمان - بندر عباس

بندر عباس - هنگام

با تمام توقف گاههای غلامها و مراکز تلفونی و کلیه ملزوماتی که فعلاً در طول خطوط تلگرافی موجود و برای نگاهداری خطوط مزبوره لازم میباشد بدولت ایران واگذار می نمایند.

۲) و نیز دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان کلیه دستگاههای تلگرافی و اتانیه و ملزومات دفتری را که برای بکار انداختن خطوط تلگرافی لازم میباشد بدولت ایران واگذار می نمایند.

۳) موافقت حاصل است که مسئولیت نگاهداری خط خوزستان دیگر بعهده اداره تلگراف دولتی هند و اروپا نمی باشد.

ماده ۲ - انبیه تلگرافخانه‌های متعلق باداره تلگرافی دولتی هند و اروپا که در نقاط ذیل واقع می باشد از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ بدولت ایران واگذار میشود :

نقاط جزء پهران : علی آباد - ده آباد.

نقاط جزء شیراز : سیوند - دشت ارژن - کنار تخته.

نقاط جزء یزد : اردکان - مهدی آباد.

نقاط جزء کرمان : کمال آباد - تهرود - دولت آباد - پور.

نقاط سرحدی : فهره - شور گز - کهورک - سبه - دهنه - هرمک - کردی اداره تلگراف هند و اروپا می تواند از اول مارس ۱۹۳۱ تمام انبیه دیگر خود را که عبارتست از منازل مخصوص رئیس و نائب رئیس و مفتش کل در پهران و خانه رئیس واقعه در قلپک و منازل اعضاء و کلوب واقعه در چهار راه سید علی در پهران و نیز انبیه متعلقه باداره را در شیراز و کرمان و اصفهان بفروش برساند.

ماده ۳ - طرفین متعاهدین موافقت می نمایند که کلیه دیون و دعاوی راجعه بمسائل تلگرافی که تا حال بین آنها تصفیه نشده است ملغی گردد.

ماده ۴ - دولت ایران بعاملی که از طرف دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان تعیین میشود اجازه خواهد داد تا اول مارس ۱۹۴۵ در نگاهداری دفاتر و یا عملیاتی که برای کار کردن تلگراف تحت البحری در بوشهر و هنگام و جاسک و چاه بهار لازم است و نیز در نگاهداری قسمت خط جاسک گوادر که در خاک ایران واقع است اقدام نماید.

۲ - دولت ایران ملزومات و آلات و ادواتی را که برای کار کردن سیم ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن لازم است از حقوق گمرکی و هرگونه عوارض دیگر معاف خواهد نمود.

۳ - ولیکن کلیه مخارج لازمه بجهت نگاهداری و کار کردن خط ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن که در تحت نظارت عامل سابق الذکر می باشد بعهده خود مشارالیه خواهد بود.

کشتی مرمت کننده عامل مزبور گاه بگاه باقتضای احتیاجات سیم های تحت البحری که بتوسط مشارالیه اداره می شود بخلیج فارس خواهد آمد در مواقع مذکوره عامل مزبور با اعضا و ملزومات موجود خود بدولت ایران بقدری که در قوه دارد مساعدت نموده و سیم تحت البحری را که رابط بین جزیره هنگام و بندر عباس می باشد بخرج دولت ایران مرمت و اصلاح خواهد نمود.

۴ - مقرر است که اداره سیم های تحت البحری در خاک ایران مستقیماً از قبول تلگرافات بهر مقصدی که باشد و نیز از تسلیم تلگرافات مستقیماً به صاحبان آنها خود داری بشناید.

این وظایف را فقط اداره پست و تلگراف ایران انجام خواهد داد و اداره مزبور برای اینکار دفاتر تلگرافی در هنگام و جاسک و چاه بهار و گوادر بر قرار خواهد ساخت اداره پست و تلگراف ایران باید روابط بین دفاتر خود و خطوطی را که بتوسط عامل سابق الذکر اداره میشود تأمین نماید.

۵ - عامل مزبور تقبل مینماید تلگرافاتی را که بین ادارات محلی ایران مبادله میشود مجاناً مخابره کرده و از مخابرات محلی دیگر يك نرخ واحدی برای تمام خط بوشهر - چاه بهار از قرار کلمه ۲۰ سانتیم طلا در یافت دارد و بیست سانتیم مزبور را بالمناصفه با دولت ایران تقسیم نماید.

۶ - مخابرات بین المللی که از دو طرف بین اداره خطوط تلگرافی که تحت اداره عامل مزبور قرار گرفته و اداره تلگراف ایران صورت میگیرد مشمول تعرفه های بین المللی میباشد.

ولیکن دولت ایران از تلگرافاتی که بوسیله خط ارضی و یا سیم های تحت البحری که از طرف عامل مزبور اداره میشود بین عراق و هندوستان مبادله میگردد اعم از اینکه مبدأ یا مقصد این تلگرافات دو مملکت مزبوره بوده و یا بطور ترازات از آن دو مملکت مخایره شده باشد حقی در یافت نخواهد کرد .

ماده ۵ - طرفین متعاهدین توافق می کنند که از اول مارس ۱۹۴۳ الی اول مارس ۱۹۴۵ راجع بترتیبی که باید بعد از تاریخ ۱۹۴۵ بموقع اجرا گذارده شود داخل مذاکره شوند .

ماده ۶ - ۱) این قرار داد قائم مقام کلیه قرار داد هائی میباشد که در امور تلگرافی بین طرفین متعاهدین موجود بوده است با استثنای معاهدات بین المللی عمومی که طرفین در آن شرکت کرده اند .

۲) این قرار داد بتصویب رسیده و اسناد مصوبه آن در اسرع اوقات ممکنه در طهران تسلیم خواهد شد قرار داد مزبور را طرفین متعاهدین از اول مارس ۱۹۳۱ مجری شده محسوب خواهند داشت .

بنام علیهذا نمایندگان فوق الذکر این قرار داد را امضا نموده و با مهر خود ممهور نمودند .

بتاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ در طهران در نخستین تحریر شد

امضاء محمد علی فروغی

امضاء برای بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی : ر. ح. هوار

امضاء برای هندوستان : ر. ح. هوار

اجازه مبادله قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپا در ایران بشرح فوق جلسه ۵ خرداد

۱۳۱۱ داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر